

6 січня – 71 річниця визволення Рокитнівщини від німецько-фашистських загарбників

ВЕЛИКА Вітчизняна війна — це наша історія, наше минуле. Своїм минулим можна пишатися або соромитися. Його можна любити або ненавидіти. Але в жодному разі його не можна забувати, фальсифікувати, переінакшувати.

Історія визволення нашого району, як і визволення усієї України, писалася доблестю і самопожертвою воїнів, талантом полководців, наших співвітчизників. Про кожну краплю крові, кожну сльозу мають знати нинішні й прийдешні покоління нашої Батьківщини — незалежної України.

ній молоді усі трагічні події Великої Вітчизняної війни мало знайомі, навіть у шкільних підручниках про війну 1941-1945 років повідомляється дуже мало. Тому ця розповідь саме для

тні мирних громадян. Їх могили і зараз можна побачити на території Старосільської, Березівської, Глиннівської, Кам'янської, Борівської, Сновидовицької сільських рад. Понад

Йшли у бій не заради слави

22 червня 1941 року фашистська Німеччина, підтягнувши до наших кордонів 190 добре озброєних дивізій, 3712 танків, 47260 гармат, 5,5 мільйона солдатів, чотири з п'яти повітряних флотів, без оголошення війни напала на Радянський Союз. Ворог окупував значну територію країни, але не міг зламати опору людей, які на ній жили. В тилу ворога вони організували партизанські загони і з'єднання. Народні месники йшли у бій не заради слави, а заради звільнення від окупантів рідної землі.

Намагаючись придушити партизанський рух у самому зародку, гітлерівське керівництво вже в 1941 році змушене було зняти

них, для усіх, хто особисто не пережив війни з фашистською Німеччиною.

Першим великим населеним пунктом на Рівненщині було визволено селище Рокитне. Це сталося 6 січня 1944 року. Цього радісного і щасливого дня рокитнівчан не чекали, склавши руки. Вони боролися із загарбниками як могли.

Понад залізницею Коростень — Сарни, після розгрому німців під Києвом, наступали, переслідуючи німців, воїни 143-ої орденів Суворова і Червоного Прапора стрілецької дивізії, якою командував Герой Радянського Союзу генерал-майор М. М. Заїкін. В авангарді дивізії йшов батальйон В. Є. Степіна. Щоб

дві тисячі рокитнівчан брали участь у боях з гітлерівцями на фронті.

У районі з перших днів визволення розпочалася важка праця хліборобів і робітників по відбудові зруйнованого господарства. Люди працювали важко, а жили бідно — не кожний хуторянин мав гасову лампу — освітлювали оселі лучиною. А тепер можна лише уявити скільки довелося затратити коштів і сил, щоб збудувати в районі нові села, шосейні і покриті асфальтом дороги, протягнути лінії електропередач, побудувати кілька каменедробильних заводів, сотні кілометрів меліоративних каналів і десятки систем. Рокитнівчани були

з фронту біля околиць 50 тис. солдатів і офіцерів. У 1942 р. ці сили зросли до 120 тис. чоловік. Але і їх явно не вистачало, щоб зломити орієнтований нашої України. З території нашого району по гарнізонах німців і охорони залізничні дошки урядові приносили партизанські з'єднання С. А. Ковшак, О. М. Сабура, В. А. Берма, загонові В. М. Вречука та Д. Т. Удєнова. Про те, яку допомогу надали партизани наступальним військам, можна було побачити після визволення території району. Біля залізничної валялися десятки розбитих вагонів, паровозів, платформ. В районі діяли два партизанські загони ім. Дзержинського і ім. Котовського, які очолювали Лалицький та Плесконос, діяли підпільний райком партії і районний райком комсомолу, видавалася партизанська газета.

Події тих днів добре відомі ветеранам війни, вони відчували на собі весь її тягар, усі її бої, втрати і надії. До перемоги над ворогом довелось пройти важкими доріжками війни, пости- но втрачати своїх друзів і близьких. Проте ниніш-

розромі окупантів на Лодзькій землі, в грудні 1943 року ковчаківці напали на гарнізон німців на залізничній станції Олевськ, де підірвали десятки вагонів з боєприпасами і цистерни з паливом. У той же час народні месники з'єднання В. А. Берма з боєм зайняли усю північну частину селища Рокитне, блокували рух поїздів на залізницю. Фашистське командування націляло бронепоезд, який безперечно обстрілював з гармат і кулеметів на рідних месників. Та довго утримувати Рокитне фашисти не могли. Вночі, під прикриттям бронепоезда, вони залишили селище. А вранці партизани і жителі навколишніх сіл і хуторів з цікавістю розглядали танки, гармати, катюші, колони солдатів, що рухалися доріжкою в напрямку Сарн. Народні месники із зоромією на плечах стояли край дороги у пораненому взутті, порі за те, що чесно виконали свій обов'язок у боротьбі з окупантами. Та цього радощого дня не дочекались чимало партизанів і підпільників, со-

ення поліської цінності. На їх честь на Карпільській меморіальній системі споруджено пам'ятник. Він був першим в Україні. На осушених землях хлібороби району випонували високі врожаї зернових, картоплі, кормових буряків, льону, сіяних трав.

За самовіддану працю на полях і фермах, в цехах і лісопильнях багатьох трудівників району нагороджено орденами і медалями, а танковий льонарський танк з села Блажове Мандрині Данилівні Мисюкевич присвоєно звання Героя Соціалістичної Праці.

Минуло багато років від того дня, коли район визволено від гітлерівців. Подивитись колишніх воїнів і давит наших земляків, які оновили наш поліський край, навіки залишатся у пам'яті народній.

Андрій ПРЧКО,
учасник визволення селища Рокитне, полковник у відставці, почесний ветеран України.

На фото: рокитнівчани, які найбільш відзначилися в бою з фашистськими загарабниками.